

af de mange Stumper og Stykker, hvorved Spørgsmaalet behjæses gennem hans Materiale. Det er en Ævne, i hvilken selvsølgelig Fantastien spiller en stor Rolle, en Egenstabs, der i vore Dage ganske vist ikke er meget vel anskreven over for videnskabelig Virksomhed, men som dog ikke kan udelukkes, hvor det gælder at fæste sig Overblif, og hvor det gælder om foreløbig at opstille Hypoteser, for at disse bagefter kunne blive Genstand for videnskabelig Kritik, og mangen Gang ogsaa, hvad enten de godkendes eller modbevises, have lagt Grunden til videnskabeligt Fremstredt. I hvad der foreligger fra Lunds Haand, viser der sig, forekommer det mig, sammen med denne Kombinationsævine paa mange Punkter en ikke ringe kritisk Ævne. Jeg skal saaledes henvise til en Kritik, som han, om end i en vis Korthed, saa dog paa Grundlag af et stort Materiale, har udfoldet lige over for Resultaterne af de Undersøgelser, som hidtil have været foretagne her i Landet i Anledning af det berømte Gundestrup-Fund, den ejendommelige Guldstaal, som for et Par Aar siden er fundet ovre i Sjælland — en Kritik, hvori han navnlig, forekommer det mig, paa en Maade, som man ikke paa Forhaand kan afvise, saa at sige har trukket Nettet sammen Ved for Ved over de tidligere Løsninger og Forklaringer, og givet sit selvstændige Bidrag, der selvsølgelig som alle andre maa være Kritik underkastet, men i alt Fald er et betydningsfuldt Indlæg. — Hans Stilling i vor videnskabelige Verden er ved den ejendommelige Vej, han er gaaet, i en vis Forstand bleven Æneboerens Stilling. Det hænger maaste sammen med personlige Egenstaber hos ham, at denne Æneboerstilling efterhaanden har udviklet sig til en Stilling, hvori hans Haand synes rettet mod alle og alles mod ham. Han føler sig staaende i et principielt polemisk Forhold til, hvad der maa kaldes officiel Videnskab her i Landet, og han har ikke lagt Fingrene imellem, hvor han har ment at burde ramme det, som efter hans Opfattelse er Misbrug ved Universitetets Virksomhed. Han har i Dagbladværet Genstand for anonyme Angreb, som væsentlig have været Domme over hans Virksomhed, uden at disse samtidig have været motiverede, og der har i disse Angreb været henvist til det ønskelige i, at han ikke i Fremtiden nød Understøttelse af Staten, saaledes som han tidligere har gjort. Det er maaste ikke at undre sig over, at det kan have virket noget krænkende paa Manden, naar det netop har været med dette Formaal, anonyme Angreb have været rettede imod ham, og at han maaste blandt sine andre gamle Folke-

sagns-Traditioner ogsaa er kommet til at tænke paa de Ord, Holger Danske faar lagt i Munden om „at sægte med aaben Pande“ og om at „den, der skjuler sit Navn og Navn, hans Mand er ej ægte“. At dette ligger jo imidlertid uden for det Spørgsmaal, som her bliver det væsentlige, om der efter den Maalestof, man i det hele taget her til Lands anlægger for videnskabelig og litterær Virksomhed, er Anledning til at støtte denne Mand eller ikke. Det, at han saa at sige er paa Kant med den autoriserede, officielle Videnskabelighed, forekommer mig ikke at kunne være afgørende for Rigsdagen. Tværtimod, blandt den Virksomhed, der ad ekstraordinær Vej skal støttes af Rigsdagen, burde maaste netop en Virksomhed af den Natur være, at den har vanskeligt ved at komme frem ad de slagne Veje, har Ejendommeligheder, som gøre, at den ikke kan indlemmes i den officielle Videnskab, uden at man derfor kan frakende den Navn af Videnskab. Det forekommer mig, at Modsetningsforholdet mellem Universitetets Virksomhed paa den ene Side og fri videnskabelig Virksomhed paa den anden Side i mangt et Tilfælde er et Moment, der netop taler til Gunst for en saadan Bevilling som den foreliggende fra Rigsdagens Side. Naar Lund er kommen til at staa som et Slags Forargelsens Tegns i den videnskabelige Verden, saa er det jo heller ikke en Stilling, der altid just taler til Ugunst for sin Mand. Det er jo næsten en Regel, at man maa have en vis Betydning for overhovedet at kunne forarge, for overhovedet at kunne vække Modstand, vække Videnskab, vække Kritik. Saa megen Ejendommelighed har denne Mand da altsaa i ethvert Tilfælde haft. Der er kommet Kritik frem, skont endnu ikke i stor Maalestok, over hans Metode. Man har sagt, at den videnskabelige Metode, han fulgte, ikke var Nutidens videnskabelige Metode, og at han navnlig ved sin Brug af sine Rilder ikke tilstrækkelig undersøgte disse Rilders Værdi, forinden han gik til Benyttelsen af dem. Det er muligvis rigtigt, det skal jeg ikke indlade mig paa, men det forekommer mig, at det er et Spørgsmaal, som ikke spiller nogen væsentlig Rolle ved Rigsdagens Betragtning af den Sag. Det er jo muligt, at Manden er ensidig i sin kritiske Metode — jeg er tilbøjelig til at tro, at han her for visse Sider af Sagen har overset andre — men derfor er jo ikke hans Virksomhed faldet til Jorden, hvis den ad andre Veje har kunnet falde Problemer og Raisonnementer frem, som ere i Stand til at give Impulser, baade gennem den Kritik, den fremkalder, og maaste ogsaa gen-